

**A Kúria
mint másodfokú bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kf.VII.45.206/2021/3.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin
a tanács elnöke
Dr. Stumpf-Rádai Ágota
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró

A felperes: felperes neve
(felperes címe)

A felperes képviselője: Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezet
(címe ügyintéző: dr. Baracz Vilmos kamarai jogtanácsos)

Az alperes: Nógrád Megyei Rendőr-Főkapitányság
(alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Korill Krisztina kamarai jogtanácsos

A per tárgya: megbízási díj kifizetése

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Budapest Környéki Törvényszék 20.K.701.041/2021/8.

Rendelkező rész

A Kúria a Budapest Környéki Törvényszék 20.K.701.041/2021/8. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett részében a 2020. április 01-től 2020. május 31-ig, valamint a 2020. november 01-től 2021. február 28-ig terjedő időszakra vonatkozóan az alperest 115.950 (száztizenötezer-kilencszázötven) forint és kamata, továbbá a 112.500 (száztizenkettőezer-ötszáz) forint perköltség megfizetésére kötelező rendelkezése 100.000 (százezer) forintot meghaladó részében hatályon kívül helyezi és ebben a körben az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja; egyebekben az ítélet 2018. március 1-től 2019. december 31-ig terjedő időszakra vonatkozó marasztalásra és a kereset elutasítására vonatkozó, valamint az illetékről szóló rendelkezéseket helybenhagyja.

A le nem rótt 111.312 (egyszáztizenegyezer-háromszáztizenkettő) forint fellebbezési eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

Az ítélet ellen további perorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] A felperes 2011. október 01-jétől 2019. december 31-ig a az alperes ... állományában bűnügyi technikus beosztásban, 2020. január 01-jétől a ...1 állományában körzeti megbízott beosztásba teljesít szolgálatot.

[2] A felperes kinevezése óta folyamatosan végezte a ...2 hatáskörébe tartozó bűnügyi és közigazgatási eljárásokhoz kapcsolódó, nem a bűnügyi technikus beosztásba tartozó feladatokat; 2020. november 01-jétől körzeti megbízottként a pandémiával kapcsolatos feladatait működési körzetén kívül is végezte, emellett a munkaköri leírásban kötelező jelleggel előírt feladatokat a peresített időszak egészében folyamatosan ellátta.

[3] A felperes szolgálati panaszában megbízási díj megfizetését kérte arra hivatkozással, hogy az előjárója utasítására rendszeresen beosztásába nem tartozó többletfeladatokat látott el, így rendszeresen végzett bűnügyi technikusként más beosztásba tartozó többletfeladatokat, másrészt ellátott olyan többletfeladatokat, amelyek jellegét és illetékességi területét illetően sem tartoznak a körzeti megbízotti beosztás körébe.

[4] A Nógrád Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője határozatával a felperes szolgálati panaszát elutasította. Indokolásában hivatkozott a felperes munkaköri leírásában megállapított feladataira, valamint arra, hogy a büntetőeljárások keretében lefolytatandó szemlék végrehajtásáról és a bűnügyi technikai tevékenység egységes szabályozásáról szóló 13/2012. (VII. 30.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás1.) módosítására kiadott 33/2017. (XI. 16.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás2.) 6/D. pontja értelmében az érintett munkaköri leírás alapján a bűnügyi szolgálati ág feladatrendszeréhez kapcsolódó más tevékenységek végzése mellett a bűnügyi technikai feladatok ellátásának elsődlegességét kell biztosítani. A felperes által megjelölt feladatok kapcsolódnak a bűnügyi szolgálati ág feladatrendszeréhez, vagy olyan rendőri alapfeladatok, melyet minden rendőrtiszt-helyettesnek szolgálati feladatként el kell végeznie. Hivatkozott a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII.9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: ORFK utasítás3.) 21. c) pont alapján arra, hogy a körzeti megbízott működési körzetéből eseti jelleggel különleges jogrend alkalmával elvonható.

A felperes keresete és az alperes védirata

[5] A felperes keresetében kérte az alperes kötelezését elmaradt megbízási díj jogcímén 2018. március 1-től 2019. december 31-ig számítottan az illetményalap 200%-nak megfelelő 1.700.600.-Ft és kamatai, 2020. április 01-től 2020. május 31-ig, valamint a 2020. november 01-től 2021. február 28-ig számítottan az illetményalap 50 %-os mértéke szerinti 115.950.- Ft és kamatai megfizetésére a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdése alapján.

[6] Előadta, hogy bűnügyi technikai beosztásának ellátása mellett négy másik beosztásba (szemlebizottság-vezető, nyomozó, körözési előadó, vizsgáló) tartozó munkafeladatot látott el tartósan és nem átmeneti jelleggel. Körzeti megbízottként pedig kinevezési okmányában meghatározott települések illetékességi területén kívül látott el a pandémiával kapcsolatos többletfeladatot.

[7] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte a szolgálati panaszt elutasító határozatban foglalt indokai fenntartásával.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[8] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 2018. március 01-től 2019. december 31-ig terjedő időszakra a bűnügyi technikus beosztáson túli többletfeladatok ellátásáért 1.275.450 forintot és késedelmi kamatát, továbbá a 2020. április 01-től 2020. május 31-ig és a 2020. november 01-től 2021. február 28-ig terjedő időszakra a körzeti megbízott beosztáson kívüli feladatok ellátásáért 115.950 forintot és késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

[9] Az elsőfokú bíróság ítéletét a felperes által napi rendszerességgel végzett, bűnügyi technikai beosztásához igazodó és az attól eltérő feladatok végzése körében a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1)-(6) bekezdésében, a 163. § (5) bekezdésében, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:47. §-ban és 6:48. §-ban, valamint az ORFK utasítás1. 2017. november 18. napjáig hatályos 2. pont g) alpontjában és 12.-16. pontjaiban, a 2017. november 19-től hatályos ORFK utasítás2. 6/B. és 6/D. pontjaiban foglaltakra alapította, figyelemmel a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (továbbiakban: BM rendelet) előírásaira és a Kúria Mfv.II.10.304/2017/15., Mfv.I.10.751/2016/4. számú ítéleteiben foglalt megállapításokra. Megállapította, hogy az alperes által sem vitatottan a felperes a bűnügyi technikai beosztásban foglaltaktól eltérő feladatokat ellátta, az ORFK utasítás2. módosítása alapján sem jogosult a munkáltató arra, hogy teljesen más beosztáshoz tartozó feladatok ellátását írja elő a bűnügyi technikus részére, a munkaköri leírás ugyanis nem határozhat meg olyan feladatokat, amelyek a BM rendelet által meghatározott más beosztásba tartozó feladatok. Mindez kiüresítené az illetmény megállapítására és szolgálati beosztásra vonatkozó szabályozást. A bűnügyi technikai beosztás mellett ellátott feladatokért ellentételezésére irányuló keresetet a bíróság emiatt jogalapjában teljesen, összességében részben megalapozottnak találta. Tekintettel arra, hogy a felperes a peresített időszakban bűnügyi nyomozói és vizsgálói feladatokat már nem látott el, mérlegeléssel a kért 200% helyett a rendvédelmi illetményalap 75%-os mértékében állapította meg a megbízási díjat.

[10] Az elsőfokú bíróság indokolása szerint a felperest körzeti megbízotti kinevezési okmányában meghatározott települések illetékességi területén kívüli, illetve beosztásába nem tartozó többletfeladatok ellentételezés nélküli elvégzése, annak tényleges mértékének a vizsgálata nélkül is jogosulttá teszi a rendvédelmi illetményalap 50%-os mértékű díjazására, ezért a keresettel egyezően kötelezte az alperest 115.950.- Ft és kamatai megfizetésére.

A fellebbezés, fellebbezési ellenkérelem

[11] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását és a felperes elsőfokú perköltségben marasztalását kérte arra hivatkozva, hogy az elsőfokú bíróság a helytelenül megállapított tényállásból téves következtetést vont le. Az ORFK utasítás2. 6/D. pontja a technikai munkaköri leírás alapján a bünygyi szolgálati ág feladatrendszeréhez kapcsolódó más tevékenységek végzése mellett biztosítja a bünygyi technikai feladatok elsődlegességét. Okfejtése szerint ebből az következik, hogy a bünygyi technikus más munkát is végez a technikai feladatain kívül, a munkaköri leírása részletesen meghatározza, hogy milyen feladatokat kell ellátnia, tehát nem látott el olyan többletfeladatot, amely miatt jogosult lenne megbízási díjra.

[12] Az alperes a körzeti megbízotti beosztáson túli feladatellátás kapcsán a Hszt. 71. § (1) bekezdés sérelmét állította. Hivatkozott arra, hogy az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében 2020.március 11-től június 17-ig elrendelt, valamint 2020. november 4-től meghosszabbított különleges jogrend (veszélyhelyzet) időszakában a körzeti megbízott működési körzetéből eseti jelleggel elvonható volt. A különleges jogrend időszakában a munkaköri leírás alapján a feladatokat külön jogszabályok, szervezetszabályozó eszközök, intézkedési tervek, tervkivonatok, valamint közvetlen vezetői utasítás szerint kell végezni. A felperest elméleti felkészültségéhez, szakmai ismereteihez és tapasztalatához kapcsolódó feladatok végrehajtásával bízták meg, a feladatokat a munkaköri leírásában is nevesítették. A felperes körzetén kívüli „járőr” feladatok teljesítése nem felelhet meg a Hszt. 71. § (1) bekezdés szerinti megbízásnak, mert azt nem többletfeladatként, hanem körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó munkaköre helyett „egyéb” szolgálati feladatként hatjotta végre. Az ORFK utasítás3. V. fejezetében foglalt feladatok lefedik a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017.(III.24) ORFK Utasítás III. és IV. fejezetben meghatározott feladatokat, ezért azok többletet nem jelentenek. A járőri, járőrvezetői, járőrparancsnoki feladatok a körzeti megbízotti tevékenységbe tartozóak, amelyek nem minősülnek a kinevezéstől eltérő többletfeladatnak, ezért ellátása megbízási díj kifizetését nem alapozza meg. A magasabb körzeti megbízotti besorolású beosztás mellett ellátott alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladat esetén nem lehet szó a Hszt. 71.§-át megalapozó magasabb felelősségről.

[13] A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és a döntés jogi indokai

[14] Az alperes fellebbezése – az alábbiak szerint – részben megalapozott.

[15] A Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés keretei között vizsgálta felül.

[16] A felperes bünygyi technikus beosztásától eltérő feladatok tekintetében a fellebbezésben foglalt kifogásokat a Kúria érdemében nem vizsgálhatta, mert az alperes a megsértett jogszabályhelyet nem jelölte meg, az ORFK utasítás2. nem jogszabály, hanem szervezetszabályozó eszköz, amint arra a Kúria több döntésében rámutatott (Kf.VII.40.247/2021/4., Kf.VII.39.890/2021/4.). Az alperes fellebbezésében csupán

hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a felperes által bűnügyi technikusként teljesített többletmunkát megállapító tényállásából és indokolásából helytelen következtetést vont le, azonban ezzel összefüggően sem jelölt meg sem anyagi sem eljárási jogszabálysértést, ezért a Kúria a fellebbezés felülvizsgálatának korlátjaira tekintettel ebben a körben sem vizsgálódhatott [Kp. 100.§ (2) bekezdés b) pont].

[17] A Kúria jelen ügy kapcsán is hangsúlyozza, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésével, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. A munkáltatónak azonban az a joga, hogy a felperest a körzeti megbízott beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén az érintett díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a felperes a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[18] A Kúria korábbi határozataiban (Kfv.VII.37.642/2020/5., Kf.VII.39.525/2021/3., Kf.VII.45.155/2021/6., stb.) kimondta, hogy a Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott kritériumok konjunktívak, ebből következően a felperest akkor illetheti meg a megbízási díj, ha nem a kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatkört látott el többletfeladatként. Ezzel összefüggésben nem azon van a hangsúly, hogy a többletfeladat okozott-e többletterhelést, hanem azon, hogy a feladat a kinevezés szerinti beosztáshoz tartozónak tekinthető-e. Amennyiben ugyanis nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz a rendszeresen elvégzett további tevékenység, az mindenképpen többletfeladatként értékelendő.

[19] Az elsőfokú bíróság ítéletében helytállóan rögzítette, hogy a felperes által a peres eljárás során meghatározott (felsorolt), a munkáltató egyoldalú utasítása alapján végzett feladatok nem a felperes kinevezés szerinti beosztásához tartozó feladatok, függetlenül attól, hogy ezeket a feladatokat az alperes a felperes munkaköri leírásban rögzítette. A fentiekben kifejtetteket támasztja alá a Kúria következetes – a perben is követendő gyakorlata –, amely szerint a munkáltató utasítása alapján a hivatásos állomány tagja ugyan esetenként köteles ellátni a beosztása szerinti tevékenységhez nem tartozó feladatokat is, ugyanakkor az ilyen jellegű feladat tartós ellátása nem maradhat ellentételezés nélkül. Amennyiben a hivatásos szolgálati viszonyban álló hosszabb időn át a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, többletdíjazásra jogosult (Mfv.II.10.304/2017/15., Kf.VII.39.525/2021/3., Kf.VII.39.523/2021/4., Kf.VII.45.155/2021/6., Mfv.I.10.751/2016/4., stb.). A munkaköri leírás nem tartalmazhat a kinevezésben meghatározott beosztáshoz nem tartozó általánosan ellátandó feladatot, mint a beosztás részét. Ha a hivatásos állomány szolgálati viszonyban álló tagja hosszabb időszakon át rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört lát el, az többletszolgálatnak minősül és annak ellentételezésére jogosult (Mfv.I.10.751/2016/4.).

[20] A „másodlagos” fellebbezési kérelemmel összefüggésben a Kúria megállapította, hogy az elsőfokú ítélet tényállása a 2020. április 01-től 2020. május 31-ig és a 2020. november 01-től 2021. február 28-ig terjedő időszakra egyáltalán nem rögzítette a per eldöntése szempontjából releváns tényeket, mindössze azt, hogy „a felperes 2020. november 01-jétől körzeti megbízottként pandémiával kapcsolatos feladatait működési körzetén kívül is végezte, és amit a munkáltató a munkaköri leírásban kötelező jelleggel előírt számára, azokat a feladatokat a peresített időszak egészében folyamatosan ellátta”.

[21] A felperes keresetében a csatolt kimutatás alapján hivatkozott arra, hogy 2020. márciustól 2020. decemberig összesen 7 hónapon keresztül körzeti megbízotti illetékességi területén kívül, jelentős részben nem beosztásába tartozó szolgálati feladatokat, pandémiával kapcsolatos többletfeladatokat (lakcímen tartózkodás ellenőrzése, karantén szabályok

betartása) látott el, amit alperes sem vitatott. Az alperes védirta szerint a felperes bűnügyi technikai feladatain kívül ellátott feladatok a nyomozási munka részét képezik, ami a rendőrség alapfeladatai közé tartozik, így azt el kell látni. Az ORFK utasítás 3. kimondja, hogy különleges jogrend esetén a körzeti megbízott elvonható működési körzetéből eseti jelleggel, emiatt nem látott el a felperes olyan többletfeladatot, amely indokolná megbízási díj fizetését. Ilyen tartalmú kereseti kérelem és alperesi védekezés mellett az elsőfokú bíróságnak a tényállás részeként részletesen rögzítenie kellett volna a másodlagos keresettel érvényesített időszakban ellátott körzeti megbízotti beosztáson kívüli feladatokat. Mindez az elsőfokú eljárás szabályainak olyan lényeges megszegése, amely a per érdemi eldöntésére kihatással volt és a hiányosság a másodfokú eljárásban nem orvosolható, mert ellenkező esetben a Kúria az elsőfokú bíróság helyébe lépne, amellyel a feleket a jogorvoslati joguktól fosztaná meg.

[22] Mindezek alapján a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét abban a részében, amelyben az alperest kötelezte a felperes javára 2018. március 1-től 2019. december 31-ig terjedő időszak vonatkozásában megbízási díj megfizetésére a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helyben hagyta, a 2020. április 1-től május 31-ig és november 1-től 2021. február 28-ig terjedő marasztalás (115.950 forint megbízási díj és kamata, valamint 12.500 forint perköltség) tekintetében – a Kp. 110. § (2) bekezdés alkalmazásával – hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[23] Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak a felperes körzeti megbízotti beosztása mellett a peresített időszakban hivatkozott és ellátott többletfadatait kell rögzítenie; a tényállást a szükséges mértékben úgy kell feltárnia, hogy abból megállapíthatóak legyenek a felperes megbízási díj iránti követelése alapjául szolgáló beosztásához nem tartozó feladatai és az, hogy ezek mely beosztáshoz tartoznak a perrel érintett teljes időszakra vonatkozóan. Követhető módon rögzítenie kell, hogy az alperes a körzeti megbízotti beosztási feladatok ellátásán túli többletszolgálatért szolgálati panasszal érvényesített megbízási díjról milyen okból, milyen tartalmú határozatot hozott, ezzel összefüggésben a védirtában és a perben milyen nyilatkozatokat tett. A releváns jogszabályi rendelkezéseket és a felek által hivatkozott ORFK utasításokban foglaltakat is értékelnie kell. Az elsőfokú bíróság csak ezt követően kerülhet abba a helyzetbe, hogy a lényeges tényeket rögzítve – a fenti iránymutatásokat szem előtt tartva – megalapozott döntést hozzon a körzeti megbízotti beosztás mellett ellátott feladatok ellentételezésére való jogosultságáról és annak mértékéről.

A döntés elvi tartalma

[24] *Amennyiben az elsőfokú ítélet tényállása a keresettel érintett időszakra egyáltalán nem rögzítette a per eldöntése szempontjából releváns tényeket, az az elsőfokú eljárás szabályainak olyan lényeges megszegése, amely a per érdemi eldöntésére kihatással volt, az a másodfokú eljárásban nem orvosolható az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezi.*

Záró rész

[25] A Kp. 35. § útján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. § (3) bekezdése alapján – fellebbezési ellenkérelem, és az alperes részéről másodfokú perköltség felszámítása hiányában a Kúria mellőzte a másodfokú perköltségről való rendelkezést.

[26] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése, 45/A. § (2) bekezdése, 46. § (1) bekezdése alkalmazásával megállapított és le nem rótt fellebbezési eljárási illeték - az alperest az 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján megillető személyes illetékmentesség és a felperest megillető munkavállalói költségkedvezmény alapján - a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam terhén marad.

[27] A Kúria a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 71. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[28] A Kúria ítélete ellen sem fellebbezésnek, sem felülvizsgálatnak nincs helye [Kp. 99. § (1) bekezdése, 116. § d) pont].

Budapest, 2022. május 25.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Stumpf-Rádai Ágota s. k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró